

УДК 343.13(477)

О. О. ЮХНО,

доктор юридичних наук, доцент,

начальник кафедри кримінального процесу

факультету підготовки фахівців для підрозділів слідства та дізнання

Харківського національного університету внутрішніх справ

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВОВОГО СТАТУСУ КЕРІВНИКА ОРГАНУ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ НОВОГО КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ

Розглянуто особливості змін та реалізації правового статусу керівника органу досудового розслідування у зв'язку із застосуванням нового Кримінального процесуального кодексу України.

Як свідчать дослідження, сьогодні триває реформування органів державної влади і такої її важливої гілки, як правоохоронні органи та, зокрема, органи досудового розслідування. Відповідно до ст. 19 Конституції України органи державної влади та їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. За визначенням А. Присяжнюка, зазначена вимога є особливо актуальною для органів виконавчої влади, які в повсякденній діяльності реалізують державну політику у всіх сферах суспільного розвитку, втілюють у життя конституційне положення щодо утвердження і забезпечення прав та свобод людини як головного обов'язку держави [1, с. 1]. Нагальна потреба у реформуванні досудового слідства здійснюється, крім внутрішньої соціальної потреби нашої країни, ще й інтеграцією України у світове співтовариство, втілення у правоохоронну практику міжнародних правових стандартів, а також необхідності дотримання вимог Ради Європи, що в цілому зумовлює необхідність нового погляду на діяльність органів досудового слідства та, зокрема, на використання сучасних підходів та моделей його керівництва. Як зазначає М. Дивак, якість кадрового забезпечення безпосередньо впливає на плінність кадрів в органах внутрішніх справ (далі – ОВС), переміщення по службі, кар'єрне зростання, рівень забезпечення особистої безпеки під час виконання службових завдань. Управління якістю кадрового забезпечення ОВС України дає змогу підвищити результативність та ефективність правоохоронної діяльності, зокрема в результаті зменшити необґрунтовані матеріальні та фінансові витрати, зменшити обсяг часу на виконання правоохоронних дій, врахувати потреби населення у

конкретних послугах, які надають працівники ОВС, та забезпечити належну їх якість [2, с. 1].

Від успішної реалізації наведених завдань багато в чому залежить формування правової держави в Україні, авторитету органів державної влади, правоохоронних органів і суду, та їх іміджу у населення. На це неодноразово звертали увагу Президент та Уряд України. Зокрема Президент України В. Янукович наголошував на необхідності якісно нового підходу до організації роботи досудового слідства. Потрібно вже сьогодні забезпечити реальну процесуальну незалежність працівників указаної служби. Це не тільки відповідатиме меті та духу реформ, а й дозволить уникнути карального ухилу слідства, помилок та порушень прав людини. Треба пам'ятати, що міліція представляє державну владу, тому навіть поодинокі випадки порушення закону правоохоронцями, їхні непрофесійні дії різко перекреслюють позитивні результати десятків тисяч міліціонерів [3, с. 2], що підвищує актуальність порушених питань.

За визначенням А. Горпенюка, наявні теоретичні розробки стали методологічними витокami, науковим фундаментом для визначення сучасних проблем реформування органів досудового слідства та напрямів їх удосконалення. Учений наголошує, що найбільш актуальними залишаються питання визначення місця слідчого апарату в системі правоохоронних органів; відправлення чіткої системи досудового слідства і приведення її у відповідність до Конституції України та вимог сучасного суспільства [4, с. 65–66], що ми підтримуємо. У той же час, на нашу думку, до цього слід додати ще й удосконалення законодавчого визначення статусу та обсягу повноважень керівника органу досудового розслідування, щодо чого не вичерпають дискусії серед науковців та практиків.

Питання правового регулювання й ефективності організації та провадження досудового слідства привертало увагу багатьох вітчизняних науковців ще у XIX ст., зокрема Я. Баршева, С. Вікторовського, А. Коні, П. Люблінського, І. Фойницького. Вагомий внесок у розроблення даної проблематики зробили як українські вчені, так і вчені країн співдружності незалежних держав: С. Альперт, В. Авер'янов, С. Алексєєв, О. Алексєєв, М. Ануфрієв, І. Арістова, О. Бандурка, М. Бажанов, О. Баулін, В. Венедиктов, Р. Калюжний, А. Каткова, А. Комзюк, О. Ларін, Н. Матюхіна, В. Нор, К. Ізбаш, О. Рябченко, Р. Савонюк, О. Скакун, А. Стародубцев, В. Соболев, О.І. Остапенко, В. Плішкін, В. Петков, В. Шкарупа, В. Шибіко, І. Шопіна, О. Цільмак тощо [5, с. 99].

Як свідчить дослідження, на відміну від працівників прокуратури та суддів, процесуальна незалежність слідчих законодавчо не закріплюється і не гарантується, а наявні законопроекти «Про статус слідчого» на законотворчому рівні не розглядаються. У той же час залишаються не вирішеними проблеми статусу й самих слідчих органів в системі правоохоронних органів. Особливо загострюються вказані питання на рівні міжнародного співтовариства. Так, за визначенням експертів Ради Європи, керівники слідчих підрозділів та слідчі мають службову залежність від відомчих інтересів і адміністративну підпорядкованість тих відомств, де вони функціонують згідно з чинним законодавством, що може негативно впливати на прийняття об'єктивних рішень при досудовому розслідуванні кримінальних справ та реального забезпечення прав і свобод у країні. Так, експеримент у слідчих підрозділах стосовно удосконалення організації їх діяльності та вирішення вказаних питань тощо, започаткований згідно із наказом МВС України від 15 червня 2011 р. № 336 [6], продовжено наказом МВС України від 12 червня 2012 р. № 529 [7], але результатів реального втілення запланованих концептуальних та досягнутих результатів не оприлюднено. Вирішенню вказаних проблем повинна сприяти реалізація концепції реформування підрозділів досудового слідства органів внутрішніх справ. У той же час наукові та прикладні дискусії з наведених питань не припиняються, пошуки ефективних форм і методів керівництва слідчими підрозділами тривають. Керівник як особа, яку наділено владними повноваженнями та яка має певний вплив на підлеглих, за визначенням Т. Кабаченка, є центральною фігурою в будь-якому колективі. Керівник – це професія і

статус, потреба в якій виникає тоді, коли праця стає колективною. Саме керівник повинен уміти виробляти стратегію управління, консолідувати зусилля своїх підлеглих на вирішення важливих завдань управління, використовуючи при цьому надану владу. На відміну від інших категорій працівників, що забезпечують управління, керівники являють собою групу посадових осіб, яким делеговано права та обов'язки владного характеру. Вони можуть видавати накази, розпорядження, що є обов'язковими для відповідних виконавців [8, с. 32]. Більш поширено і точніше визначає функцію керівника О. Бандурка, який, зокрема, зазначає, що діяльність сучасного керівника є багатоплановою. Вона поєднує діяльність із визначення основних цілей організації, а також шляхів їхнього досягнення, стратегії розвитку: це і вплив на підлеглих, і виконання певних функцій як щодо підлеглих і організації в цілому, так і щодо вищих органів. Нарешті, діяльність керівника передбачає і певний тип спілкування у стосунках з особами які є учасниками управлінських відносин [9, с. 100–101], що ми підтримуємо. Мета управління персоналом органів досудового розслідування, як визначає К. Ізбаш, полягає в прогнозуванні, плануванні, забезпеченні, координуванні, стимулюванні та контролі діяльності як слідчих підрозділів загалом, так і окремих слідчих зокрема. Таким чином, до цілей управління керівника органу досудового розслідування можна віднести: забезпечення необхідної кількості й якості слідчих як на поточний період, так і на перспективу; створення рівних можливостей службово-трудої діяльності; раціоналізацію зайнятості працівників органу досудового розслідування; стабільне і рівномірне навантаження на кожного слідчого; належне соціально-правове забезпечення слідчих; забезпечення максимально можливої спеціалізації слідчих тощо. Невід'ємним елементом механізму управління персоналом органів досудового розслідування є управлінські функції, серед яких можна виділити: аналіз, прогнозування, планування, організацію, регулювання та контроль [10, с. 129–131]. За визначенням І. Бачила, функція в загальному розумінні означає діяльність, обов'язковість, роботу, зовнішній вияв властивостей об'єкта в даній системі відносин [11, с. 68–69]. Теоретичний і прикладний характер функції управління Н. Куланін розглядає як дії, види, напрями діяльності суб'єкта управління стосовно об'єкта [12, с. 23–24]. На нашу думку, саме функції управління становлять засади управлінських зв'язків між

суб'єктом та об'єктом, що мають організуючий та регулюючий вплив на управлінські відносини. Кожна із названих функцій має власне призначення, зміст та методи реалізації. Зокрема, така функція, як аналіз, який полягає у збиранні, накопиченні та обробленні інформації керівною ланкою слідчих підрозділів, є базовою, важливою та обов'язковою умовою розроблення об'єктивних управлінських рішень. Така функція, як прогнозування, дає керівнику слідчого підрозділу інформацію про майбутній можливий і перспективний результат діяльності підрозділу, передбачає його стан у минулому й теперішньому і є наслідком забезпечення науковості в керівництві. За допомогою планування забезпечується послідовний розвиток та функціонування управління роботою кожного слідчого та підрозділу в цілому, від Головного слідчого управління МВС до слідчих підрозділів міськрайлінорганів внутрішніх справ. За допомогою планування забезпечується послідовний розвиток та функціонування управління персоналом слідчих підрозділів. У зв'язку з цим планування передбачає такі види управлінської діяльності, як визначення стратегії системи, конкретних цілей наступної діяльності та засобів їх досягнення. Планування закладає основи майбутньої роботи з урахуванням зовнішніх і внутрішніх факторів. До зовнішніх можна віднести: зростання загального рівня злочинності в цілому або конкретних її видів, вихід певної кількості слідчих на пенсію тощо. Слід врахувати і внутрішні фактори, до яких можна віднести: переміщення слідчих на посадах, відпустки, відрядження тощо, які також впливають на розвиток і вдосконалення керівництва всієї системи роботи слідства різних рівнів. Регулювання як одна із функцій управління персоналом органів досудового слідства полягає в забезпеченні оперативності самого процесу управління в умовах постійних зовнішніх та внутрішніх впливів на діяльність слідчих підрозділів. Регулювання полягає в налагодженні повсякденної праці працівників слідства, у забезпеченні взаємодії зовнішніх та внутрішніх структурних ланок органів досудового слідства в навчанні та вихованні персоналу тощо. Повсякденне оперативне регулювання, яке здійснюється керівником, передбачає прийняття нових управлінських рішень та внесення змін в ті, що були прийняті раніше. Воно також передбачає розподіл завдань між підлеглими, розстановку слідчих за конкретними напрямками діяльності, навчання слідчих прийомам та методам розслідування, надання їм допомоги тощо.

З метою пошуку шляхів удосконалення керівництвом слідчих підрозділів певні функції досудового слідства періодично корегуються. Це стосується і такої функції, як організаційна, і підтверджується прийняттям нового Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК), який, за нашими дослідженнями та аналізом публікацій інших учених і практиків, сьогодні є не зовсім досконалим, але все ж таки більш прогресивним, ніж чинний. У ньому повноваження і статус керівника органу досудового розслідування (замість визначення за ст. 114-1 «начальник слідчого відділу» в попередньому і чинному КПК) закріплені ст. 39 розділу 1, яка містить новелу, що змінює акцент і конкретизує функції керівника органу досудового розслідування в сучасному аспекті та визначає його організації досудового розслідування, замість здійснення керівником контрольних функцій [13, с. 25–26]. На нашу думку, з цим не можна цілком погодитись: на керівника органу досудового розслідування дійсно слід покласти функцію організації, але необхідно залишити, надалі законодавчо закріпивши в КПК, функцію контролю, яку керівник фактично він виконував і буде виконувати, коли новий КПК набуде чинності з огляду на великий обсяг погоджувальних дій із органами прокуратури та слідчим суддею і розширення як організаційних, так і контрольних функцій. На керівника органу досудового розслідування фактично покладені повноваження щодо розширення функції контролю за слідчим із вказаних та інших питань, що регламентуються відомчими нормативними актами [13]. Підтвердженням нашої позиції є наступні дані: за останні роки спостерігається постійне зростання кількості порушень щодо слідчих ОВС кримінальних справ (у 2007 р. – 41, у 2008 р. – 42, у 2009 р. – 47, у 2010 р. – 50, у 2011 р. – 56 справ. Загалом протягом останніх п'яти років за вчинення службових та інших злочинів засуджено понад 70 слідчих і керівників слідчих підрозділів [14, с. 465–466]. Крім цього, тільки протягом 2011 р. Головним слідчим управлінням МВС України розглянуто 3,5 тис. скарг громадян на дії слідчих, з яких у 17,8 % випадків наведені факти скаржниками підтвердились у повному обсязі, а у 27 % випадків – частково. За визначенням О. Татарова, якби рішення слідчих не уникли контролю з боку їх безпосередніх керівників, відповідних порушень, очевидно, не трапилось би. Відтак контроль на досудовому провадженні є важливим чинником ефективного і повного вирішення завдань,

поставлених перед слідчими. Безумовно, контроль необхідний у всіх людських спільнотах, а особливо в організаціях великого масштабу з численними функціями, якою, безперечно, є слідчий апарат системи МВС України [14, с. 465–466], що ми підтримуємо. До цього слід додати, що слідчий апарат МВС України зростає (1963 р. – 2,090 тис. осіб, 1973 р. – 2,490 тис. осіб, 1983 р. – 4,3 тис. осіб, 1993 р. – 8,8 тис. осіб, 2003 р. – 11,5 тис. осіб, 2012 р. – 14,8 тис. осіб [14, с. 474], у той же час професійне ядро і якісний склад у силу відомих об'єктивних і суб'єктивних причин знижується, зокрема: із фактичної чисельності слідчих ОВС (12,8 тис. осіб) 2,5 тис., або 19,8 %, мають стаж слідчої роботи до трьох років, а 3,4 тис. (27,1%) менше одного року, що потребує удосконалення ефективності адаптації молодих фахівців та оволодіння ними професійною майстерністю. На підставі вищевказаного пропонуємо внести відповідне доповнення у ст. 39 нового КПК України щодо порушеного питання стосовно законодавчого закріплення за керівником органу досудового розслідування функції контролю. У зв'язку зі зміною функцій у новому КПК значно розширюються повноваження та обов'язки керівника органу досудового розслідування, але й підвищується персональна відповідальність разом зі слідчим за виконання посадових обов'язків, пов'язаних із забезпеченням повного, об'єктивного та якісного кримінального провадження.

У зв'язку із зазначеним слід більш детально зупинитись на визначенні таких функцій, як організація і контроль. Організація як функція управління персоналом органів досудового слідства спрямована на створення системи інформації, підбору, розстановки, навчання та виховання кадрів, координування діяльності працівників слідчих підрозділів, їхнього матеріально-технічного та фінансового забезпечення. Складність функції організації у зв'язку із прийняттям нового КПК та різноманіття видів діяльності, що її утворюють, обумовлюють необхідність створення спеціалізованих служб та апаратів (матеріально-технічних, фінансових, інформаційних). Так, на сьогодні в керівних ланках органів досудового слідства ОВС передбачено організаційно-методичний підрозділ, головним завданням якого, відповідно до п. 11.1 Положення про органи досудового слідства Міністерства внутрішніх справ України, є надання практичної і методичної допомоги. Робота слідчих-методистів організовується за зонально-лінійним принципом і включає в

себе: розроблення проектів вказівок і рекомендацій з питань організації і вдосконалення досудового слідства; здійснення контролю за організацією роботи слідчих підрозділів і проведення провадження у кримінальних справах, підготовку письмових рекомендацій щодо удосконалення форм і методів керівництва підлеглими підрозділами та з інших питань; надання допомоги і перевірку роботи слідчих підрозділів, здійснення заходів щодо усунення недоліків і підвищення рівня слідчої роботи на місцях, контроль за їхнім виконанням; вивчення передового досвіду і наукових методів розслідування злочинів, внесення пропозицій керівництву органів досудового слідства про необхідність їхнього узагальнення, розповсюдження, впровадження в практичну роботу. У ст. 39 «Керівник органу досудового розслідування» нового КПК конкретизовані його організаційні функції; зокрема, в ній зазначається наступне:

1. Керівник органу досудового розслідування організовує досудове розслідування.

2. Керівник органу досудового розслідування уповноважений:

1) визначати слідчого (слідчих), який здійснюватиме досудове розслідування, а у випадках здійснення досудового розслідування слідчою групою – визначати старшого слідчої групи, який керуватиме діями інших слідчих;

2) відсторонювати слідчого від проведення досудового розслідування вмотивованою постановою за ініціативою прокурора або з власної ініціативою і наступним повідомленням прокурора та призначати іншого слідчого за наявності підстав, передбачених цим Кодексом, для його відводу або у разі неефективного досудового розслідування;

3) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування, давати слідчому письмові вказівки, які не можуть суперечити рішенням та вказівкам прокурора;

4) вживати заходів щодо усунення порушень вимог законодавства у випадку їх допущення слідчим; погоджувати проведення слідчих (розшукових) дій та продовжувати строк їх проведення у випадках, передбачених цим Кодексом;

5) здійснювати досудове розслідування, користуючись при цьому повноваженнями слідчого;

6) здійснювати інші повноваження, передбачені цим Кодексом.

3. Керівник органу досудового розслідування зобов'язаний виконувати доручення та вказівки прокурора, які даються у письмовій формі. Невиконання керівником органу досудового

розслідування законних вказівок та доручень прокурора, наданих у порядку, передбаченому цим Кодексом, тягне за собою передбачену законом відповідальність [13, с. 25–26].

Звертаючись до аналізу іншої функції – контролю, зазначимо, що вона дає можливість оцінити роботу персоналу та визначити шляхи підвищення її ефективності. Вона включає спостереження за діяльністю, зіставлення її результатів і встановленими нормативами, вжиття заходів, які спрямовані на усунення недоліків. Особливе значення в системі контрольної діяльності відіграє внутрішньовідомчий контроль, тобто контроль, який здійснюють самі органи щодо підпорядкованих їм підрозділів та служб, начальники (керівники) щодо підлеглих, спеціально створені підрозділи (чергові частини, інспекторські підрозділи тощо). В органах внутрішніх справ відомчий контроль становить собою складову частину організаційної роботи, невід’ємний елемент керівництва їхньою діяльністю. У процесі його здійснення перевіряється виконання правових актів, вивчаються ділові якості працівників, їхній передовий досвід, удосконалюється структурна побудова органів, поліпшуються форми та методи їхньої діяльності, надається практична допомога в роботі, виявляються і усуваються недоліки, що прямо стосується і діяльності слідчих підрозділів. Крім указанного, у Дисциплінарному статуті ОВС зазначено, що начальники (керівники) зобов’язані повсякденно контролювати роботу підлеглих підрозділів та працівників, вимагати суворого дотримання працівниками вимог законності, піклуватися про своєчасне доведення до виконавців вимог наказів, інструкцій, вказівок, визначати обов’язки і права працівників щодо застосування законів та підзаконних актів про посилення охорони громадського порядку та про боротьбу зі злочинністю та іншими правопорушеннями. Такий самий обов’язок міститься і в Типовому положенні про слідчий відділ (відділення) міського, районного, лінійного управління (відділу) головного управління, управління МВС України в Автономній Республіці Крим, областях, містах Київ та Севастополь, на залізницях. Так, у п. 4 Типового положення зазначено, що начальник слідчого підрозділу контролює дотримання службової дисципліни, здійснює регулярний контроль за виконанням запланованих заходів, веде облік роботи кожного слідчого і слідчого підрозділу в цілому тощо [6]. У зв’язку зі змінами в новому КПК щодо прав і обов’язків та функцій керівника органу досудового розслі-

дування доцільно внести відповідні зміни і в указані та інші нормативні акти МВС України.

Проаналізовані вище функції організації і контролю управління в частині організації роботи з персоналом органів досудового слідства МВС України, на думку К. Ізбаш, доцільно звести у три групи: організаційні (планування потреб і джерел комплектування персоналу, форми та методи комплектування персоналом, адаптація персоналу, професійний розпиток і навчання персоналу, підготовка і формування резерву кадрів органів досудового слідства); соціально-економічні (забезпечення комплексу умов і факторів, спрямованих на раціональне закріплення й використання персоналу слідчих підрозділів, регулювання трудової активності слідчих, організація робочого місця та використання робочого часу слідчих); відтворювальні (забезпечення розвитку персоналу органів досудового слідства системи МВС, оплата праці слідчих, їхнє соціальне забезпечення) [10, с. 133–135]. У той же час дослідниця повно не визначає питання контролю керівника органу досудового розслідування за виконанням службової і процесуальної діяльності слідчих, якими, зокрема, на нашу думку, є: контроль за плануванням роботи слідчого (на день, тиждень, місяць та конкретно в кожній кримінальній справі, з урахуванням відряджень, роботи в слідчих групах, відпусток тощо); за взаємодією із експертними установами, органами прокуратури, слідчим суддею, підрозділами міськрайліноргану внутрішніх справ, у яких вони працюють та іншими; правоохоронними органами і пенітенціарними установами, зокрема; дотриманням строків кримінального провадження, затримань, тримання під вартою; виконання письмових вказівок: керівника органу досудового розслідування, прокурора, який здійснює керівництво досудовим розслідуванням тощо, слідчого управління УМВС міста і ГУМВС-УМВС області, відділів на залізницях, ГСУ МВС України; роботою слідчої групи або підлеглих, які беруть участь у її роботі; участю в заходах щодо проведення службової підготовки і підвищення кваліфікації у підрозділі та на різних рівнях тощо. Наведений перелік не є остаточним. Таким чином, слід зробити **висновок**, що запровадження нового КПК України надасть поштовх для подальших наукових і прикладних досліджень як у реалізації правового статусу і функцій керівника органу досудового розслідування, так і в інших напрямках, що дозволить і надалі удосконалювати кримінальне процесуальне та інше чинне законодавство з метою подальшої розбудови правової держави в Україні.

Список використаної літератури

1. Присяжнюк А. Й. Організаційно-правові засади державного контролю у сфері виконавчої влади : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07 / Присяжнюк Анатолій Йосипович. – Х., 2012. – 36 с.
2. Дивак М. М. Адміністративно-правові засади управління якістю кадрового забезпечення органів внутрішніх справ України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Дивак Михайло Миколайович. – Х., 2012. – 20 с.
3. Аналітичний огляд діяльності слідчих підрозділів органів внутрішніх справ за 2011 рік та організаційно-управлінські заходи щодо її покращення. – К. : РВВ МВС України, 2012. – 30 с.
4. Горпенюк А. Організаційно-правові питання вдосконалення досудового слідства в Україні / А. Горпенюк // Вісник прокуратури. – 2010. – № 2. – С. 64–68.
5. Горпенюк А. Становлення та перспективи розвитку досудового слідства в Україні / А. Горпенюк // Вісник прокуратури. – 2010. – № 4. – С. 98–100.
6. Тимчасове Положення про органи досудового слідства Міністерства внутрішніх справ : наказ МВС України від 15 черв. 2011 р. № 336. – К. : РВВ МВС України, 2011. – 8 с.
7. Про внесення змін до наказу МВС від 15.06. 2011 р. № 336 : наказ МВС України від 12 черв. 2012 р. № 529. – К. : РВВ МВС України, 2012. – 10 с.
8. Кабаченко Т. С. Психологія управління / Т. С. Кабаченко. – М. : Рос. пед. агентство, 1997. – 323 с.
9. Бандурка О. М. Управління в органах внутрішніх справ України : підручник / О. М. Бандурка. – Х. : Ун-т внутр. справ, 1998. – 480 с.
10. Ізбаш К. С. Теоретичні, організаційні та правові питання роботи з персоналом органів досудового слідства МВС України : монографія / К. С. Ізбаш. – Х. : НікаНова, 2011. – 218 с.
11. Бачило И. А. Функции управления: содержание и правовое оформление / И. А. Бачило // Советское государство и право. – 1969. – № 2. – С. 68–78.
12. Куланин Н. И. Структура и функции управления в системе предварительного следствия : учеб. пособие / Н. И. Куланин. – Волгоград : ВСШ МВД России, 1994. – 76 с.
13. Кримінальний процесуальний кодекс України. – Х. : Право, 2012. – 392 с.
14. Татаров О. Ю. Досудове провадження в кримінальному процесі України: теоретико-правові та організаційні засади (за матеріалами МВС) : монографія / О. Ю. Татаров. – Донецьк : Промінь, 2012. – 640 с.
15. Аналіз стану дисципліни і законності в органах досудового розслідування МВС України за 2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mvs.gov.ua/mvs/control/main/uk/index>.

Надійшла до редколегії 02.07.2012

ЮХНО А. А. ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ И ПРИКЛАДНЫЕ АСПЕКТЫ РЕАЛИЗАЦИИ ПРАВОВОГО СТАТУСА РУКОВОДИТЕЛЯ ОРГАНА ДОСУДЕБНОГО РАССЛЕДОВАНИЯ ПРИ ПРИМЕНЕНИИ НОВОГО УГОЛОВНОГО ПРОЦЕССУАЛЬНОГО ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА УКРАИНЫ

Рассмотрены особенности изменений и реализации статуса руководителя органа досудебного расследования в связи с принятием нового Уголовного процессуального кодекса Украины.

YUHNO O. THE THEORETICAL AND PRACTICAL ASPECTS OF REALIZATION OF THE LEGAL STATUS OF THE HEAD OF PRE-TRIAL INVESTIGATION DIVISION ACCORDING TO THE NEW CRIMINAL PROCEDURE LEGISLATION OF UKRAINE

Some features of realization of the legal status of the head of pre-trial investigation division in connection with adoption of the new Criminal Procedure Code of Ukraine.